

Planiranje i projektiranje linijskih infrastrukturnih građevina i prometnih građevina s obzirom na područja ekološke mreže i zaštićena područja prirode

PRIPREMIO:
Ivan Kovačić

Odredbe Zakona o zaštiti prirode i Zakona o zaštiti okoliša, kojima se područja ekološke mreže i zaštićena područja prirode štite od zahvata koji mogu ugroziti njihovu zaštitu i cjelovitost, vrlo su zahtjevne za planiranje i projektiranje linijskih infrastrukturnih građevina i prometnih građevina, koje zbog svoje ispruženosti i kontinuiteta ne mogu uvijek izbjeći vrlo rasprostranjena područja ekološke mreže

Uvodne napomene

Kada se grade izvan građevinskih područja, na planiranje i projektiranje linijskih infrastrukturnih građevina (elektroenergetskih, elektroničkih, komunikacijskih, toplovodnih, plinovodnih, naftovodnih, vodovodnih i odvodnih) i prometnih građevina (cesta, željezničkih pruga i drugih prometnica) osobito utječu područja ekološke mreže i zaštićena područja prirode, i to zbog:

- rasprostranjenosti tih područja i odredbi Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), kojima se štite od zahvata koji mogu ugroziti njihovu zaštitu i cjelovitost te
- ispruženosti i kontinuiteta linijskih infrastrukturnih i prometnih građevina, zbog čega se kod određivanja koridora tih građevina ne mogu uvijek izbjeći ta područja.

Zato se u nastavku rada razmatra planiranje i projektiranje linijskih infrastrukturnih građevina i prometnih građevina s obzirom na područja ekološke mreže i zaštićena područja prirode.

Ekološka mreža i zaštićena područja prirode

Ekološka mreža Natura 2000 jest koherentna europska ekološka mreža

sastavljena od područja u kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i staništa divljih vrsta od interesa za Europu uniju. Ona omogućuje očuvanje ili, kada je to potrebno, povrat u povoljno stanje očuvanja određenih prirodnih stanišnih tipova i stanišnih vrsta u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti.

Granice područja ekološke mreže i njihov položaj u digitalnome obliku javno su dostupni preko mrežnoga portala Informatijskog sustava zaštite prirode (Bioportal) koji vodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) utvrdila je, uz ostalo, popis vrsta i stanišnih tipova čije očuvanje zahtijeva određivanje područja ekološke mreže, uključujući prioritete divlje vrste te prioritete prirodne stanišne tipove.

Zaštićeno područje prirode geografski je jasno određen prostor koji je namijenjen zaštiti prirode i kojim se upravlja radi dugoročnog očuvanja prirode i pratećih usluga ekološkoga sustava. Zaštićeno područje prirode može biti strogi rezervat, nacionalni park, posebni rezervat, park prirode, regionalni park, spomenik prirode, značajni krajobraz, park-šuma i spomenik parkovne arhitekture.

Ekološka mreža obuhvaća 29,34 posto ukupne površine Republike Hrvatske (kopneni dio, unutarnje i teritorijalne vode), dok 410 zaštićenih područja prirode obuhvaća 9,3 posto ukupne površine Republike Hrvatske.

Koridori i trase

Obuhvati linijskih infrastrukturnih građevina i prometnih građevina određuju se u prostornim planovima i situacijama idejnoga projekta kao koridori, a u situacijama glavnoga projekta kao trase.

Na određivanje koridora linijskih infrastrukturnih građevina i prometnih građevina (u daljnjem tekstu: koridori) osobito utječu propisi o gradnji tih građevina, terenske prilike, istražni i projektni radovi koji su prethodili njihovom utvrđivanju i propisi kojima se štite osobite vrijednosti pojedinoga područja kao što su ekološka mreža, zaštićeno područje prirode, vodozaštitno područje, vrijedno poljoprivredno zemljište ili arheološko nalazište.

Unutar trasa linijskih infrastrukturnih građevina grade se u pravilu zračni i kabelski vodovi te cjevovodi, a po potrebi i građevine u njihovoj funkciji kao što su trafostanice ili pumpne stanice za koje se formiraju građevne čestice.

Unutar trasa prometnih građevina formiraju se u pravilu građevne čestice, unutar kojih se grade ceste, željezničke pruge ili druge prometnice, a po potrebi i građevine u njihovoj funkciji kao što su odmorišta ili stajališta.

Zbog svojih gabarita prometne su građevine u pravilu nepovoljnije za zaštitu i cjelovitost ekološke mreže i zaštićenih područja prirode u usporedbi s linijskim infrastrukturnim građevinama. Nepovoljnije su u pravilu i zbog emisija koje nastaju prilikom njihova korištenja (buka, vibracije, svjetlost i drugo).

Strateška procjena i ocjena o potrebi te procjene

Izradi prostornoga plana ili izmjene i dopune prostornoga plana (u daljnjemu tekstu: prostorni plan) pristupa se na temelju odluke o izradi prostornoga plana. Prije donošenja te odluke mora se u skladu s odredbom članka 86. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19; u daljnjemu tekstu: ZOPU) odnosno članka 66. Zakona o zaštiti okoliša pribaviti mišljenje Ministarstva odnosno upravnoga tijela za zaštitu okoliša u županiji o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja toga prostornoga plana na okoliš (u daljnjemu tekstu: strateška procjena) ili ocjene o potrebi te procjene.

Za provedbu te procjene odnosno ocjene primjenjuju se odredbe članka 62. do 75. Zakona o zaštiti okoliša i Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17) koje u bitnome propisuju sljedeće:

- Strateška procjena provodi se obvezno za prostorne planove kada daju okvir za zahvate koji podliježu procjeni utjecaja na okoliš ili ocjeni o potrebi te procjene ili za koje se utvrdi da mogu imati znatan negativan utjecaj na ekološku mrežu.
- Tu procjenu provodi tijelo nadležno za donošenje prostornoga plana u suradnji s Ministarstvom ili upravnim tijelom za zaštitu okoliša u županiji i pritom u bitnome obavlja sljedeće poslove:
 - osigurava informiranje i sudjelovanje javnosti o provedbi strateške procjene
 - osigurava izradu strateške studije, koja sadržava razumne alternative vezane uz zaštitu okoliša, koje uzimaju u obzir ciljeve i obuhvat prostornoga plana
 - ishodi mišljenje tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima o toj studiji i nacrtu prijedloga prostornoga plana
 - ishodi mišljenje Ministarstva ili upravnoga tijela za zaštitu okoliša u županiji o strateškoj procjeni
 - razmatra, preko savjetodavnoga povjerenstva, prihvatljivost nacr-

ta prijedloga prostornoga plana i ocjenjuje rezultate strateške studije.

Provedba strateške procjene završava izvješćem tijela nadležnoga za provedbu strateške procjene o mjerama zaštite okoliša i načinu praćenja njihove provedbe.

Ocjena o potrebi strateške procjene provodi se obvezno za prostorne planove lokalne razine za koje je utvrđena potreba strateške procjene malih dijelova tih prostornih planova. U bitnome se ta ocjena provodi kao i strateška procjena.

Strateška procjena ne provodi se za prostorni plan na nižoj razini, za čije je polazne osnove strateška procjena provedena strateškom procjenom prostornoga plana više razine.

Podredno se napominje da su u prilogu stručnoga rada navedene linijske infrastrukturne građevine i prometne građevine, koje prema prilozima I. do III. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14 i 3/17) podliježu procjeni utjecaja zahvata na okoliš ili ocjeni o potrebi te procjene. Koridori tih građevina određuju se u prostornome planu nakon što se provedbom strateške procjene, odnosno ocjene o potrebi te procjene, a po potrebi i ocjene o prihvatljivosti prostornoga plana za ekološku mrežu, utvrdi da su uz odgovarajuće mjere zaštite okoliša odnosno mjere zaštite ekološke mreže prihvatljivi za okoliš, odnosno za ekološku mrežu. Tada prostorni plan osim utvrđenih koridora mora sadržavati i odredbe odnosno prostornoplanska rješenja za provedbu mjera zaštite okoliša i zaštite ekološke mreže.

Ocjena o prihvatljivosti prostornoga plana za ekološku mrežu

Za provedbu ocjene o prihvatljivosti prostornoga plana za ekološku mrežu (u daljnjemu tekstu: ocjena o prihvatljivosti prostornoga plana) primjenjuju se odredbe članka 24. do 26. i članka 45. do 51. Zakona o zaštiti prirode, koje u bitnom propisuju sljedeće:

- Prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu o prihvatljivosti prostornoga plana provodi nadležno tijelo za zaštitu prirode, i to:
 - Ministarstvo za prostorne planove koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini te za prostorne planove tih razina za koje Ministarstvo provodi stratešku procjenu ili ocjenu o potrebi te procjene
 - upravno tijelo za zaštitu prirode u županiji i Gradu Zagrebu za prostorne planove koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini te za prostorne planove lokalne razine za koje upravno tijelo te područne jedinice provodi stratešku procjenu ili ocjenu o potrebi te procjene.

Zahtjev za provedbu prethodne ocjene o prihvatljivosti prostornoga plana podnosi nositelj izrade prostornoga plana koji ne podliježe strateškoj procjeni ili ocjeni o potrebi te procjene. Tomu zahtjevu prilaže podatke o prostornome planu i druge priloge iz članka 48. Zakona o zaštiti prirode.

Nositelj prostornoga plana koji podliježe strateškoj procjeni ili ocjeni o potrebi te procjene ne podnosi taj zahtjev jer se ocjena prihvatljivosti prostornoga plana provodi u sklopu strateške procjene ili ocjene o potrebi te procjene.

Ako nadležno tijelo za zaštitu prirode u provedbi prethodne ocjene o prihvatljivosti prostornoga plana utvrdi:

- da se može isključiti mogućnost znatnoga negativnog utjecaja prostornoga plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donijet će rješenje o prihvatljivosti prostornoga plana za ekološku mrežu
- da se ne može isključiti takav negativan utjecaj prostornoga plana, donijet će rješenje da je za taj prostorni plan obvezna provedba glavne ocjene.

Tada nositelj izrade prostornoga plana podnosi zahtjev tijelu nadležnome za zaštitu prirode za provedbu glavne ocjene o prihvatljivosti prostornoga plana, kojemu prilaže studiju o ocjeni prihvatljivosti prostornoga plana za ekološku mrežu i druge

priloge iz članka 49. Zakona o zaštiti prirode.

Ako nadležno tijelo zaštite prirode u provedbi glavne ocjene o prihvatljivosti prostornoga plana utvrdi:

- da prostorni plan nema znatan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donijet će rješenje o prihvatljivosti toga prostornoga plana za ekološku mrežu s mjerama za ublažavanje toga negativnog utjecaja prostornoga plana
- da prostorni plan unatoč mjerama za ublažavanje negativnih utjecaja ima ili se ne može isključiti znatan negativan utjecaj toga prostornoga plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, odbit će zahtjev za provedbu glavne ocjene te se takav prostorni plan neće moći donijeti.

Procjena utjecaja zahvata na okoliš i ocjena o potrebi te procjene

Prije izrade idejnoga projekta za lokaciju skupu dozvolu odnosno glavnoga projekta za građevinsku dozvolu, kada se ne izrađuje idejni projekt (u daljnjemu tekstu: projekt) za građenje građevine koja prema prilogima I. do III. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš podliježe procjeni utjecaja na okoliš ili ocjeni o potrebi te procjene, mora se provedbom procjene utjecaja zahvata na okoliš odnosno ocjene o potrebi te procjene, a po potrebi i ocjene o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, utvrditi je li građenje te građevine prihvatljivo za okoliš, odnosno za ekološku mrežu.

Za provedbu procjene utjecaja zahvata na okoliš i ocjene o potrebi te procjene primjenjuju se odredbe članka 76. do 94. Zakona o zaštiti okoliša i Uredbe o procjeni zahvata za okoliš, koje u bitnome propisuju sljedeće:

- Ministarstvo provodi procjenu utjecaja zahvata na okoliš za građevine iz priloga I. te uredbe i ocjenu o potrebi te procjene za građevine iz priloga II. te uredbe, dok upravno tijelo za zaštitu okoliša u županiji ili Gradu Zagrebu provodi ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata za okoliš za građevine iz priloga III. te uredbe.

- Nositelj zahvata prilaže zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš studiju utjecaja zahvata na okoliš i druge priloge iz članka 80. Zakona o zaštiti okoliša, dok zahtjevu za ocjenu o potrebi te procjene prilaže stručnu podlogu i druge priloge iz članka 82. Zakona o zaštiti okoliša.
- Nositelj zahvata koji podliježe obvezi ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš može odmah umjesto zahtjeva za ocjenu podnijeti zahtjev za procjenu utjecaja zahvata na okoliš.
- U provedbi procjene utjecaja zahvata na okoliš Ministarstvo odnosno upravno tijelo u bitnome obavlja sljedeće poslove:
 - osigurava informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u procjeni utjecaja zahvata na okoliš
 - ishodi mišljenje tijela ili osoba određenih posebnim propisima i/ili jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave o zahtjevu za procjenom
 - preko savjetodavnoga povjerenstva ocjenjuje prihvatljivost zahvata za okoliš, koje Ministarstvu ili upravnome tijelu dostavlja mišljenje o prihvatljivosti zahvata radi donošenja odgovarajućega rješenja.

Ministarstvo odnosno upravno tijelo za zaštitu okoliša koje je u provedbi ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš utvrdilo da je potrebna procjena utjecaja zahvata na okoliš provest će tu procjenu.

Glavni projekt za građenje građevine, za koje je doneseno rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš ili rješenje iz provedbe ocjene o potrebi te procjene, uz obvezu provedbe mjera i/ili programa praćenja stanja okoliša mora sadržavati projektna rješenja za provedbu mjera zaštite određenih tim rješenjem.

U skladu s člankom 89. Zakona o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19; u daljnjemu tekstu: ZOG) odnosno s člankom 89.a Zakona o zaštiti okoliša u postupku izdavanja građevinske dozvole pribavlja se potvrda Ministarstva odno-

sno upravnoga tijela o usklađenosti glavnoga projekta s tim rješenjem.

Podredno se napominje to da se zahtjevu za utvrđivanje posebnih uvjeta ili uvjeta priključenja, propisanih posebnim propisima (zakonima i/ili drugim općim aktima), prilaže rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš odnosno rješenje iz provedbe ocjene o potrebi te procjene odnosno rješenje o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, kada je Zakonom o zaštiti okoliša i Zakonom o zaštiti prirode propisano njihovo donošenje.

Ocjena o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu

Za provedbu ocjene o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (u daljnjemu tekstu: ocjena o prihvatljivosti zahvata) primjenjuju se odredbe članka 24. i 25. te članka 27. do 44. Zakona o zaštiti prirode, koje u bitnome propisuju sljedeće:

- Prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu o prihvatljivosti zahvata provodi tijelo nadležno za zaštitu prirode, i to:
 - Ministarstvo za zahvate za koje provodi procjenu utjecaja zahvata na okoliš ili ocjenu o potrebi te procjene te za zahvate čiji se obuhvat nalazi na području dviju ili više županija i/ili Grada Zagreba
 - upravno tijelo za zaštitu prirode u županiji ili Gradu Zagrebu za zahvate za koje upravno tijelo te područne jedinice provodi procjenu utjecaja zahvata na okoliš ili ocjenu o potrebi te procjene te za zahvate za koje nije nadležno Ministarstvo, a koji mogu imati znatan utjecaj na ekološku mrežu.

Zahtjev za provedbu prethodne ocjene o prihvatljivosti zahvata podnosi nositelj zahvata koji ne podliježe procjeni utjecaja zahvata na okoliš ili ocjeni o potrebi te procjene. Tome zahtjevu prilaže podatke o zahvatu i druge priloge iz članka 30. Zakona o zaštiti prirode.

Nositelj zahvata koji podliježe procjeni utjecaja zahvata na okoliš ili ocjeni o potrebi te procjene ne podnosi taj zahtjev, jer se ocjena o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu provodi na temelju

njegova zahtjeva za procjenu utjecaja zahvata na okoliš ili ocjenu o potrebi te procjene.

Ako tijelo nadležno za zaštitu prirode u provedbi prethodne ocjene o prihvatljivosti zahvata utvrdi:

- da se može isključiti mogućnost znatnoga negativnog utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donijet će rješenje da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu
- da se ne može isključiti takav negativan utjecaj zahvata, donijet će rješenje da je za taj zahvat obvezna provedba glavne ocjene.

Tada nositelj zahvata podnosi zahtjev tijelu nadležnome za zaštitu prirode za glavnu ocjenu prihvatljivosti zahvata kojemu prilaže studiju o ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu i druge priloge iz članka 31. Zakona o zaštiti prirode.

Ako tijelo nadležno za zaštitu prirode u provedbi glavne ocjene o prihvatljivosti zahvata utvrdi:

- da zahvat nema znatan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donijet će rješenje o prihvatljivosti toga zahvata za ekološku mrežu s mjerama za ublažavanje toga negativnog utjecaja zahvata na ekološku mrežu te s programom praćenja i izvješćivanja
- da zahvat, unatoč mjerama za ublažavanje negativnoga utjecaja, ima ili se ne može isključiti znatan negativan utjecaj zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, odbit će taj zahtjev rješenjem.

Tada nositelj zahvata može podnijeti zahtjev Ministarstvu za utvrđivanje prevladavajućega javnog interesa i za odobrenje zahvata uz kompenzacijske uvjete, koji bi trebali uspostaviti novo područje ekološke mreže umjesto postojećega područja te mreže.

Ako Ministarstvo utvrdi da su predloženi kompenzacijski uvjeti zadovoljavajući i da ih je moguće provesti te da nema drugih pogodnih mogućnosti za ostvarenje svrhe toga zahvata, predložiti će Vladi Repu-

blike Hrvatske utvrđivanje prevladavajućega javnog interesa za provedbu toga zahvata.

Ministarstvo će, ovisno o odluci Vlade RH o prijedlogu prevladavajućega javnog interesa za provedbu toga zahvata, rješenjem odobriti provedbu toga zahvata uz obvezu provedbe kompenzacijskih uvjeta ili će rješenjem odbiti zahtjev za njegovu provedbu te on neće moći biti proveden. Glavni projekt građenja građevine za koje je doneseno rješenje o prihvatljivosti za ekološku mrežu uz obvezu provedbe mjera za ublažavanje negativnoga utjecaja zahvata na ekološku mrežu ili provedbe kompenzacijskih uvjeta mora sadržavati projektna rješenja za provedbu te obveze. Tada se u skladu s člankom 89. ZOG-a odnosno člankom 23. Zakona o zaštiti prirode u postupku izdavanja građevinske dozvole pribavlja potvrda tijela nadležnog za zaštitu prirode o usklađenosti glavnoga projekta s tim rješenjem.

Uvjeti i dopuštenja zaštite prirode

U svrhu izrade projekta za građenje građevine u zaštićenome području prirode za koju se izdaje građevinska dozvola potrebno je u skladu s odredbom članka 143. Zakona o zaštiti prirode ishoditi uvjete zaštite prirode koje utvrđuje:

- Ministarstvo za zahvate na području posebnoga rezervata i za zahvate na području nacionalnoga parka ili parka prirode čiji je nositelj javna ustanova za upravljanje nacionalnim parkom ili parkom prirode,
- javna ustanova za upravljanje nacionalnim parkom ili parkom prirode za zahvate koji se izvode na području nacionalnoga parka ili parka prirode čiji nositelj nije javna ustanova
- upravno tijelo u županiji ili Gradu Zagrebu za zahvate koji se izvode na području regionalnoga parka, spomenika prirode, značajnoga krajobraza, park-šume i spomenika parkovne arhitekture.

U postupku izdavanja građevinske dozvole tada se u skladu s člankom 89. ZOG-a odnosno s člankom 143. Zakona o zaštiti prirode pribavlja potvrda tijela

nadležnog za zaštitu prirode o usklađenosti glavnoga projekta s uvjetima zaštite prirode.

Nije potrebno ishoditi uvjete zaštite prirode ako je za građenje građevine doneseno rješenje tijela nadležnoga za zaštitu prirode o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu s obvezom provedbe mjera za ublažavanje negativnoga utjecaja zahvata na ekološku mrežu ili provedbe kompenzacijskih uvjeta. Tada se u postupku izdavanja građevinske dozvole pribavlja potvrda o usklađenosti glavnoga projekta s tim rješenjem, što je navedeno u prethodnome poglavlju.

Za građenje građevine za koju se ne izdaje građevinska dozvola potrebno je u skladu s člankom 144. Zakona o zaštiti prirode ishoditi dopuštenje koje izdaje:

- Ministarstvo za zahvate na području strogoga rezervata, nacionalnoga parka, posebnoga rezervata i parka prirode
- upravno tijelo županije ili Grada Zagreba za zaštitu prirode za zahvate na području spomenika prirode, regionalnoga parka, značajnoga krajobraza, park-šume i spomenika parkovne arhitekture.

Očuvanje georaznolikosti

U svrhu izrade projekta za građenje građevine u području u kojemu se mogu nalaziti speleološki objekti treba utvrditi uvidom u prostorni plan i/ili katastar tih objekata, koji vodi Ministarstvo, te terenskim uvidom nalaze li se takvi objekti u obuhvatu građenja građevine. Također treba utvrditi uvidom u podatke kojima raspolaže Ministarstvo i terenskim uvidom nalaze li se u obuhvatu građenja građevine minerali i fosili.

Na zaštitu tih objekata primjenjuju se odredbe članaka 99. do 110. Zakona o zaštiti prirode o georaznolikosti, koje u bitnom određuju sljedeće:

- Povodom nalaza speleološkoga objekta izvođač građevinskih i drugih radova obavezan je prekinuti radove na toj lokaciji i bez odgađanja o tome pisano obavijestiti Ministarstvo, koje može dopustiti nastavak radova uz mjere osiguranja i zaštite speleološ-

koga objekta ili donijeti privremeno rješenje o obustavi radova.

- Zabranjeno je oštećivati, uništavati i odnositi sige, živi svijet speleoloških objekata, fosilne, arheološke i druge nalaze, odlagati otpad ili ispuštati otpadne tvari u speleološke objekte i provoditi druge zahvate i aktivnosti kojima se mijenjaju stanišni uvjeti u objektu.
- O nalazu minerala i fosila treba odmah obavijestiti Ministarstvo i do njihova uviđaja ne smiju se obavljati nikakvi zahvati i djelatnosti na njihovu nalazištu. Ako Ministarstvo utvrdi da minerali ili fosili predstavljaju prirodnu vrijednost koju je potrebno zaštititi, donijet će rješenje o nužnim mjerama zaštite nalazišta u svrhu sprječavanja uništenja, oštećenja ili krađe toga nalaza.

Zaključak

Odredbe Zakona o zaštiti prirode i Zakona o zaštiti okoliša, kojima se područja ekološke mreže i zaštićena područja prirode štite od zahvata koji mogu ugroziti njihovu zaštitu i cjelovitost, vrlo su zahtjevne za planiranje i projektira-

nje linijskih infrastrukturnih građevina i prometnih građevina, koje zbog svoje ispruženosti i kontinuiteta ne mogu uvijek izbjeći vrlo rasprostranjena područja ekološke mreže.

Zato se izmjenom i dopunom Zakona o zaštiti prirode treba utvrditi mogućnost vrednovanja područja ekološke mreže s obzirom na mjere zaštite ekološke mreže i njezine cjelovitosti, koje se mogu zahtijevati u vezi namjeravane gradnje pojedine građevine u područjima ekološke mreže, što se osobito odnosi na gradnju linijskih infrastrukturnih građevina i prometnih građevina.

Literatura:

- zakoni i uredbe koji se navode u stručnom radu
- stručni radovi autora o primjeni posebnih propisa odnosno propisa zaštite okoliša i zaštite prirode u poslovima gradnje iz zbornika radova Sabora hrvatskih graditelja održanih 2012. i 2016.
- prilozi iz predavanja autora na Pripremnom seminaru DGIZ-a o propisima zaštite okoliša i zaštite prirode.

Prilog stručnome radu

Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14 i 3/17) odredila je u prilogima I. do III. građevine, uz ostalo linijske infrastrukturne građevine i prometne građevine, za koje se prije izrade idejnog projekta ili glavnog projekta provodi procjena utjecaja zahvata za okoliš ili ocjena o potrebi te procjene. Među tim su zahvatima sljedeće linijske infrastrukturne građevine i prometne građevine: željezničke pruge od značaja za međunarodni promet, autoceste, državne ceste, ceste s četiri ili više prometnih trakova, međunarodni i magistralni cjevovodi za transport plina, nafte, naftnih derivata i kemikalija, cjevovodi za transport plinova radi trajnoga zbrinjavanja plinova u geološkim strukturama, dalekovodi, transformatorska i rasklopna postrojenja napona 220 kV i više, duljine 10 km i više, cjevovodi za prijenos nafte i naftnih derivata, plina i kemikalija, pare i vruće vode duljine 10 km i više, prijenos električne energije vodovima napona 110 kV i više, željezničke pruge, osim gradskih i prigradskih, te drugi infrastrukturni projekti.